

**การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านเขากระโดน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา**

นางสาว อริสรา เกตุละคร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2544

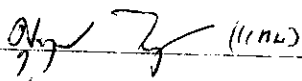
ISBN...

หน้าอนุมัติ

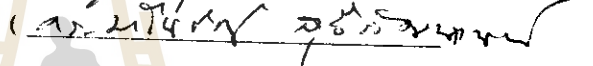
ก

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและ การประเมินโครงการของสำนักเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. กนกกร อินทรพิชญ์)

กรรมการสอบ

()
(_____)
(_____)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

(_____)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

16 ต.ค. 2545

อริสรา เกตุละคร : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว
จังหวัดนครราชสีมา
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. กนกกร อินทรพิไชยรัฐ 61 หน้า
ISBN ...

ผลการประเมินงานตลอด ระยะเวลา 8 เดือน ที่ได้ทำการรวบรวมเก็บข้อมูลต่าง ๆ ภายในบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 ทำให้ได้ทราบศักยภาพของชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งจากการเก็บแบบสำรวจ บร. 1 - 12 และจากการสัมภาษณ์รายบุคคลจากการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม บ้านเขากระโดนได้แสดงให้เห็นความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน (บร.1) ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในชุมชน (บร.2) ทั้งทางด้านสาธารณูปโภคหรือแม้แค่การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ อีกทั้งมีผู้นำชุมชนที่มีคุณธรรม และเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือซึ่งเป็นเครื่องวัดว่าหมู่บ้านเขากระโดนมีความพร้อมที่จะพัฒนาในทุก ๆ ด้านต่อไป จึงแบบสำรวจความเข้าใจใน บร.3 ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็มีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนเงินล้านเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายการทำสารนิพนธ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามผลการทำงานของระบบกองทุนเงินล้านว่าสมาชิกจัดสรรเงินไปใช้ในด้านใด และทำให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก และชุมชนหรือไม่อีกทั้งจะได้รายงานความคืบหน้าของการประเมินโครงการให้รัฐบาลรับทราบถึงการดำเนินงานของชุมชนต่อไป

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ ลายมือชื่อนักศึกษา อริสรา เกตุละคร
ปีการศึกษา 2545 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (ทศ.)
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา

สารนิพนธ์สามารถดำเนินมาจนประสบผลสำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี ก็ด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้คำปรึกษา แนะนำด้านเอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงานวิจัย ทั้งทางด้านกำลังใจ ซึ่งถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลเหล่านี้ สารนิพนธ์ก็จะสำเร็จขึ้นมาไม่ได้ บางครั้งผู้ทำสารนิพนธ์ก็เจอปัญหาและอุปสรรคมากมายที่ต้องทำให้หนักใจ จนบางครั้งท้อแท้แต่ด้วยกำลังใจและความร่วมมือที่ได้รับจากบุคคลต่าง ๆ ทำให้หายท้อและมีกำลังใจที่จะต่อสู้ขึ้นมาใหม่จนสามารถฝ่าฟันอุปสรรคมาได้ด้วยความดีและบรรลุลผลสำเร็จขึ้นมาได้ ผู้ทำสารนิพนธ์ขอขอบพระคุณบุคคลทุก ๆ ฝ่ายที่อยู่หลังความสำเร็จดังมีรายนามต่อไปนี้

- รองศาสตราจารย์ กนกกร อินทราพิเชษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- คณะจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ
- คุณ มรกต ชินสิทธิ์ พัฒนาการอำเภอสีคิ้วที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และ สร้างความคุ้นเคยกับชุมชน
- พ่อ เพ็ง มะลิลา ประธานกองทุนหมู่บ้าน
- แม่ ทองสุข พาสนอก ที่ให้ข้อมูล และ ให้ความสะดวก
- พ่อ หวัน กุลวงษ์ ผู้เฒ่าบ้านและสมาชิกในชุมชนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้านข้อมูล

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

ยชิตรา เกตุสระ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	2
4. วิธีการดำเนินการ	4
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมิน โครงการ	5
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
ความนำ	6
นโยบายหลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติและชุมชนเมือง	8
แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กทบ.1	10
แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชน	11
ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	11
การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	13
หลักประเมิน โครงการรูปแบบการประเมินแบบจีพีโมเดล	15
การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	17

บทที่ 3	วิธีการดำเนินการและประเมินโครงการ	
	รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ	19
	ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีเก็บข้อมูล	21
	ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา	22
	ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา	25
	ตัวชี้วัดการประมวณเทคนิควิธีและตัวแปรที่ศึกษา	28
	การแจกแจงตัวแปรและลักษณะค่าของตัวแปร	29
บทที่ 4	ผลการติดตามประเมินโครงการ	
	ผลการประเมินบริบทชุมชน	36
	ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	45
	ผลการประมวณเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้	53
	สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์	53
บทที่ 5	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
	วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	56
	วิธีการดำเนินการ	57
	ผลการดำเนินงาน	57
	อภิปราย	57
	ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก	แผนภาพที่ 1 ระบบการทำงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	3
	แผนภาพที่ 2 ความคิดพื้นฐานของการประเมินของสตัฟเฟิลบีม	15
	แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมิน และการตัดสินใจของ สตัฟเฟิลบีม	17
	ตาราง 1 แสดงรายได้ของประชาชนในชุมชนต่อปี	41
	ตาราง 2 แสดงประเพณีของชุมชน	42
	ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของประชากรในหมู่บ้าน	44
	ตาราง 4 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำ	45
	แผนที่ตำบลหนองน้ำใส	
	แผนที่หมู่บ้านเขากระโดน	
ประวัติผู้เขียน		

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศได้สร้างความทุกข์ยากให้แก่ประชาชนในชุมชนชนบทเป็นอย่างมากและทำให้มีปัญหาด่าง ๆ เกิดขึ้นมา ทำให้ประชาชนเดือดร้อนมากขึ้นค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามรายได้ก็ไม่เพียงพอ ต้องไปกู้ยืมสถาบันการเงินต่าง ๆ ทำให้มีหนี้สินเพิ่มขึ้น ความยากจนของประชาชนในชนบท คือการไม่มีเงินทุน หรือไม่มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาประกอบอาชีพ สร้างงาน หรือสร้างรายได้ และลดรายจ่าย ตลอดจนการแก้ปัญหาความฉุกเฉินเร่งด่วน การแก้ปัญหาชนบทและชุมชนเมืองรัฐบาลจึงให้ความสำคัญและมีเจตนารมณ์ที่จะใช้นโยบายทางการเงินมาบริหารประเทศโดยการจัดสรรแหล่งเงินทุนเป็นทุนสำหรับหมุนเวียนในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความสามารถในการบริหารจัดการระบบกองทุน การใช้นโยบายของรัฐบาลนี้เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากฐานของประเทศ รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต เสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

จากความพร้อมของชุมชนบ้านเขากระโดนที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านแล้วเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2545 หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพของกองทุน และพัฒนาไปสู่ ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ดังนั้นการประเมินเพื่อให้ทราบว่า กระบวนการประเมินและการบริหารจัดการโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล จึงเห็นสมควรประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรการจัดการและการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กำหนดให้ในนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษาที่เข้าประจำอยู่ในหมู่บ้านเขากระโดน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีบัว จังหวัดนครราชสีมา พร้อมเขียนเรียบเรียงรายงานการประเมินในรูปแบบของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ ตลอดจน

จุดอ่อน ที่ควรปรับปรุงแก้ไขของท้องถิ่น เพื่อ เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถและนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปพัฒนาท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

2.1 เพื่อทราบว่าการะบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

2.1.1 ชุมชนบ้านเขากระโดนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก

2.1.2 มีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

2.1.3 เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันกับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน

2.1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย

2.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กร เพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับประเทศ

2.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

3. กรอบความคิดทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎี หรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้แก่อันแบบทางความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า “ซิปป์โมเดล” ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ประกาศนียบัตรการจัดการและการประเมินโครงการ โดยที่อักษรมีความหมายดังนี้

- C ย่อมาจาก context คือ บริบทของหน่วยระบบ
- I ย่อมาจาก Input คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
- P ย่อมาจาก process คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
- P ย่อมาจาก product คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

จากแผนภาพที่ 1 นี้แสดงภาพโดยรวมของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยระบบ A ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้ โดยมีระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ AA

ส่วนที่ 2 เป็นหน่วยระบบ B ได้แก่ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ BB

สำหรับหน่วยระบบ A มีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ I ตามรายการต่างๆ ดังปรากฏในแผนภาพ มีกระบวนการทำงาน ได้แก่ P ตามรายการต่างๆ ดังปรากฏในแผนภาพ และมีผลผลิต ได้แก่ ตามรายการต่างๆ ดังปรากฏในแผนภาพ

หน่วยระบบ B คล้ายกันกับระบบ A คือ เป็นหน่วยระบบของหน่วยผู้กู้แต่ละคน มีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ที่จะนำมาประกอบกิจการของผู้กู้แต่ละราย มี P คือ กระบวนการทำอาชีพตามรายการ และมี O ได้แก่ ผลผลิตตามรายการ

ความเชื่อมโยงที่สำคัญของหน่วยระบบ A และ B คือ หน่วยระบบกองทุนเป็นผู้ให้เงินกู้แก่หน่วยระบบ B และอาจจะช่วยเหลือลดจำหน่ายสินค้าบางอย่าง ตลอดจนหาวิธีแนะนำดำเนินการให้ได้ผลดี ส่วนในระบบ B เมื่อดำเนินการได้ดี ส่งเงินกู้คืนพร้อมดอกเบี้ยให้กับหน่วยระบบ A

บริบท (C) ในที่นี้หมายถึงบริบทของหน่วยระบบ A และ B เช่น สภาพภูมิประเทศ และประชากรของชุมชน ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนดังกล่าว

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขั้นตอนนี้ต่อไป

ขั้นที่ 1. ศึกษาให้เข้าใจ เป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน

ขั้นที่ 2. ศึกษาหาสภาพการดำเนินงานของกองทุนบ้านเขากระโดน

ขั้นที่ 3. ใช้ชีพชีโมเดล วิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านเขากระโดนและกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการ เก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

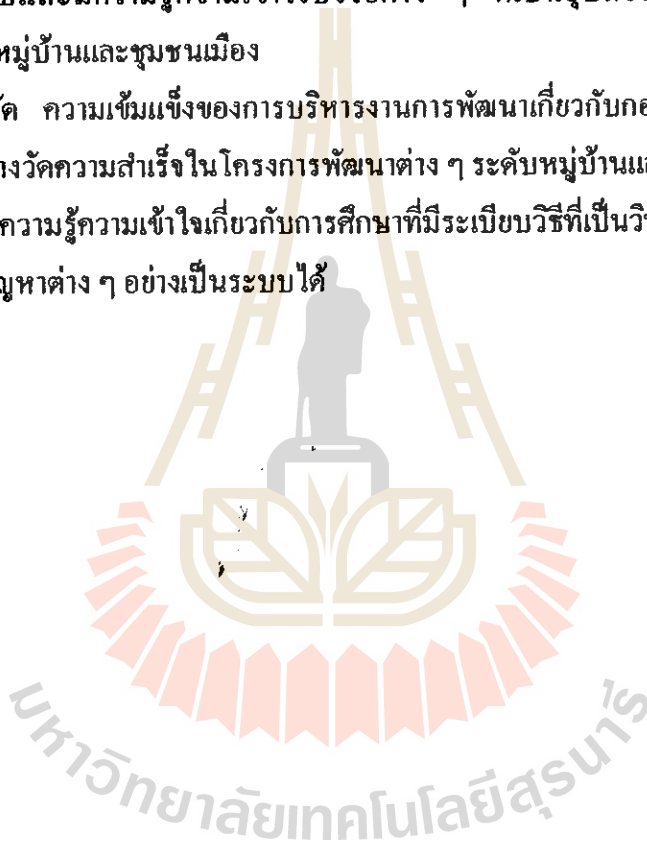
ขั้นที่ 5. ประมวลสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนในบทที่ 3.และบทที่ 4.

ขั้นที่ 6. ลงมือเขียน บทที่ 1, 2, 3, 4, 5 บรรณานุกรมและภาคผนวกจนสมบูรณ์ตามรูปแบบของคำอธิบายในสารนิพนธ์

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการศึกษาครั้งนี้จะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ได้ตัวชี้วัด ความเข้มแข็งของการบริหารงานการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชน
4. ผู้ศึกษา ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความนำ

ในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสาร กรอบความคิด ทฤษฎี ระเบียบแนวทางปฏิบัติและข้อมูลอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการทำสารนิพนธ์เกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีเนื้อหาสาระและเทคนิคการประเมินดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ระเบียบสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แห่งชาติ พ.ศ. 2544

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้ สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบ “ชีพชีโมเดล”
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบาย

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล พ.ศ.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนา หมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กันเอง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และ ประชาสังคม
5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน
2. ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบเกี่ยวข้องกับ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเห็นควรของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบในการวางแผนงานนโยบายและแผนงานในการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้ดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา

2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ” เรียกย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน และ สวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสินผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ และเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นคณะกรรมการและเลขาธิการ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกิน 3 คน คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกองทุน
2. กำหนดแผน การจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
3. จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
4. กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
6. ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
7. แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
8. อนุโลม (8) ออกระเบียบคำสั่ง และประกาศอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

9. เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติโดยจะเข้าไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลาบางส่วน หรือนอกเวลา อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

10. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11. ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

12. การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ 9 มาให้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

13. ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ได้เป็นประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมและ ค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีสำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และที่ปรึกษาคณะกรรมการและอนุกรรมการ
3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
5. ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
7. พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและการจัดการกองทุน
8. ให้การสนับสนุนปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหลักเกณฑ์การดำเนินงานกองทุน

9. ดำเนินการหรือมอบหมายงานให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินงานในส่วนการบริหารกองทุน

10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ

11. ดำเนินการตามอื่นใดที่คณะกรรมการมอบหมาย

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กทบ.1

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจาก คณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและ บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวว่่า

1. จะต้องมีการเวียนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่า ด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านดังนี้

1. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
3. ปฏิบัติอยู่ในหลักศาสนา เสียสละมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ
5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด แตรอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษ ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และ ความผิดฐานบุกรุก

7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือได้ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสร้างความเสียหาย อย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัด

8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ตามมาตรา 68 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ 20 (3)(4)

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชน

การขอขึ้นทะเบียนและการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
3. ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
4. ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
5. การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
6. การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
7. การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทั้งส่วาง มีดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้ง ที่ทำการกองทุนตั้งอยู่เลขที่ 2/33 หมู่ที่ 13 บ้านเขากระโดน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30140
2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
 2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ
 3. เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
 4. เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 - 4.1.1 เป็นคนมีความซื่อสัตย์
 - 4.1.2 เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
 - 4.1.3 เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบาขมุข
 - 4.1.4 เป็นคนรู้จักสามัคคี
5. เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 - 5.1.1 เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
 - 5.1.2 เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 - 5.1.3 เป็นคนเก่งงาน ขยันการงาน และมีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน
 - 5.1.4 เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงิน และ ทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินกู้ยืม
3. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
4. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก

4. คุณสมบัติของสมาชิก

4.1 เป็นผู้ที่มีพำนัก หรือ พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเขากระโดนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน

4.2 เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของกองทุน

4.3 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

4.4 เป็นผู้ที่ยอดทุน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

4.5 เป็นผู้ที่มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

5.1 ขอแบบใบสมัคร และยื่นใบสมัครได้ที่คณะกรรมการกองทุน

5.2 ผู้ที่มีคุณสมบัติ ตามข้อ 4 สามารถยื่นความ ประสงค์และสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนได้ เดือนละ 1 ครั้งโดยที่สมาชิกได้ทั้งรายบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจ

5.3 คณะกรรมการกองทุน จะเป็นผู้พิจารณารับสมัคร หรือไม่รับสมัคร โดยมติเสียงข้างมาก

5.4 เมื่อคณะกรรมการกองทุน รับบุคคลที่เป็นสมาชิกแล้ว สมาชิกผู้นั้นไม่ต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระเงินค่าหุ้นเงินฝากสัจจะ แรกเริ่ม จำนวน 10 บาท ต่อ เดือน และต่อมาได้เปลี่ยนมาเก็บเงินฝากสัจจะเป็น เดือนละ 20 บาท เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

6. การพ้นสภาพการเป็นสมาชิก

6.1 ตาย

6.2 ลาออก และได้รับอนุญาตให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

6.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือสาละสล้งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

6.4 ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้เข้าร่วมประชุม

6.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมของกองทุน ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

6.6 จงใจบิดเบ่งความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในโบสถ์สมาชิก

6.7 นำทรัพย์สิน / เงินกู้ ของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนด

2. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใด เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ถูกเงินให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

3. ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วนให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงินพร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไข และรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคนเป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้กับคณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุนตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

4. คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

5. ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

6. การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้ แล้วเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่สัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงิน ไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

7. ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระบุหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้ อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้อย่างหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

8. ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันทีให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญาสมาชิกซึ่งที่ประชุมมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

ในกรณีกองทุนหมู่บ้านชากระโดน หมู่ที่ 13 มีเกณฑ์สำหรับการพิจารณาเงินกู้ มีดังนี้

1. พิจารณาจากโครงการเพื่อขอกู้เงินโดยระบุวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน
2. พิจารณาถึงโครงการที่สมาชิกกู้ตามความเหมาะสม

วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ คือ ติดตามโครงการที่สมาชิกกู้เงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ มีกรรมการภายนอกตรวจสอบ

วิธีการป้องกันความขัดแย้งในการให้กู้ ประกอบด้วย

1. สมาชิกจะต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน
2. สมาชิกค้ำประกัน กันเอง

อัตราดอกเบี้ย

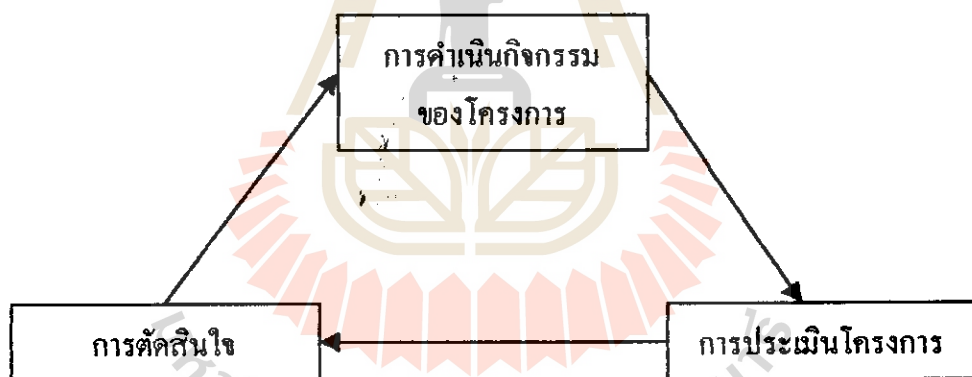
1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 6 บาท ต่อปี
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากร้อยละ 4 บาท ต่อปี

7. หลักประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพท์โมเดล

แนวคิดและรูปแบบการประเมิน เป็นกรอบแนวความคิดของประเด็นที่จะประเมิน หรือเค้าโครงร่างในลักษณะของการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ หรือเป็นสิ่งที่แสดงภาพรวมของประเด็นที่จะประเมิน เพื่อเป็นแนวทางที่จะประเมินโครงการ

แนวความคิดและรูปแบบของการประเมินชีพท์ของสต๊าฟเฟิลบีม (STUFFEAM'S CIPP MODEL)

สต๊าฟเฟิลบีม กล่าวว่า การประเมิน เป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ โดยมีแนวคิดพื้นฐาน คือ

แผนภาพที่ 2 แนวคิดพื้นฐานของการประเมินของสต๊าฟเฟิลบีม

สต๊าฟเฟิลบีม ได้จำแนกขั้นตอนของการประเมิน เป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1. กำหนด หรือข้อมูลที่ต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 3. วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

และสต๊าฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นมาของการกำหนดชื่อของรูปแบบการประเมิน ว่า รูปแบบการประเมินแบบชีพท์ (CIPP MODEL) ที่มาจากอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของประเด็นที่จะประเมิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการเพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการ ดำเนินโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้ข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งในการพิจารณาในประเด็นของการขุด เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

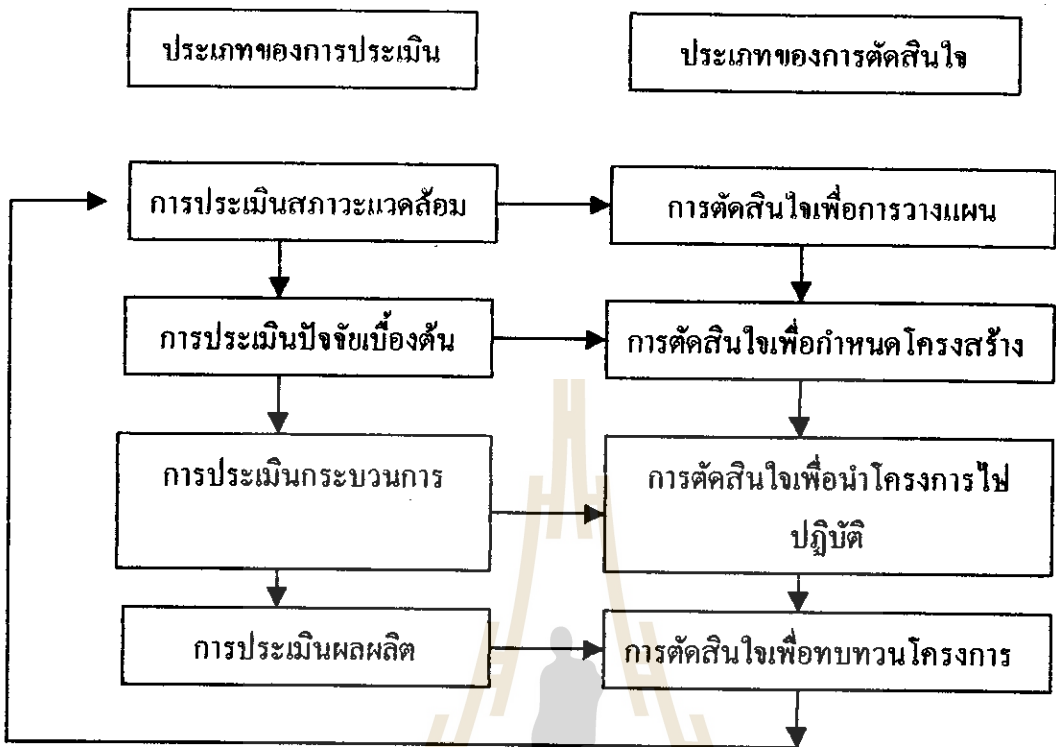
นอกจากนี้ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจในการใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ

2. การตัดสินใจในการกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (implementing Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการไปตามแผนและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (recycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการขุด เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป และสรุปเพิ่มเติมได้นำเสนอแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมินกับการตัดสินใจดังแผนภาพที่ 3

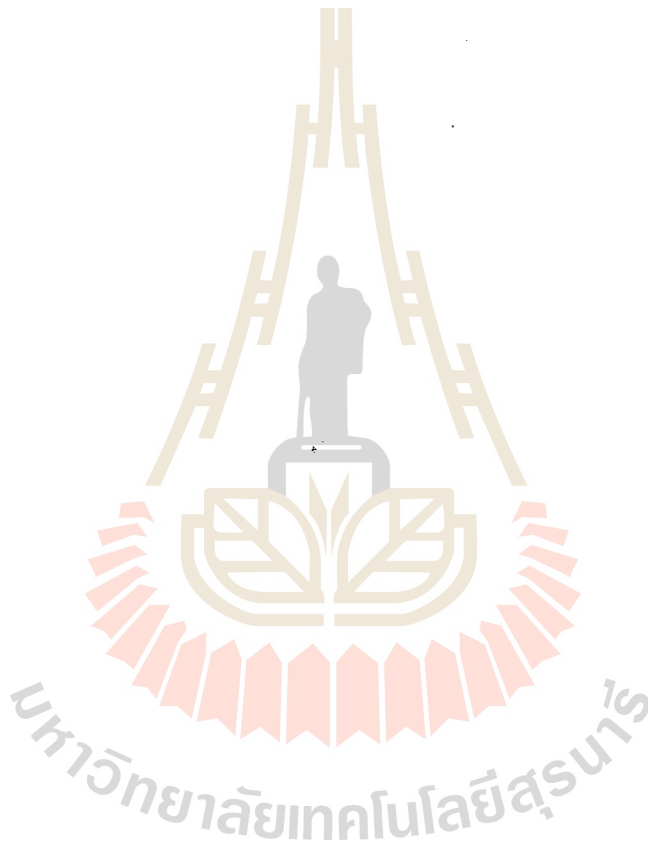

แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจของสตัฟเฟิลบีม

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยจัดสรรทุนการ ศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการโดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา โดยเนื้อหา หลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการการวิจัยและการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาดรวมถึงการเรียนรู้ชุมชนการประเมินผลและการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ

การวิเคราะห์โครงการ (Project Appraisal) หรือการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Studies) เป็นการขั้นตอนการประเมินโครงการก่อนการดำเนินการโครงการโดยการพิจารณาองค์ประกอบของโครงการอาทิจุดประสงค์ของโครงการ วิธีดำเนินการ ข้อดี และข้อบกพร่อง ผลตอบแทนที่ได้รับ ต้นทุน ความคุ้มค่า โอกาสความสำเร็จ หรือความ สอดคล้องของโครงการ กับแผนงานหลักเพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาปรับปรุง แก้ไขโครงการก่อนที่จะตัดสินใจ ในการคัดเลือกโครงการไปดำเนินการต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการและประเมินโครงการ

การประเมินโครงการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความจริง 4 ประการ ดังที่ระบุไว้แล้วในวัตถุประสงค์ ในบทที่ 1 ดังนั้น การดำเนินการประเมินโครงการมีประเด็นที่ เกี่ยวข้องอยู่ 6 ประเด็นดังนี้

1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ
2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
3. ตัวชี้วัดบริบท และตัวแปรที่ศึกษา
4. ตัวชี้วัด ประเมินโครงการโดยภาพรวม และตัวแปรที่ศึกษา
5. ตัวชี้วัดการประมวลผลเทคนิควิธี และตัวแปรที่ศึกษา
6. การแจกแจงตัวแปรและลักษณะค่าของตัวแปร

6.1 เพื่อทราบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

6.2 เพื่อทราบว่า มีปัจจัยด้านบวก และปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง

6.3 เพื่อทราบว่า ได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จากกระบวนการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

6.4 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ

1.1 รูปแบบการประเมิน

1. หลักการพื้นฐานของการประเมินเป็นการประเมินตามรายงานสภาพจริง หรือ ที่เรียกว่า “Authentic Evaluation”

2. การตัดสินคุณค่า ความเด่น ความด้อย ไม่ใช่เป้าหมายสำคัญของการประเมิน แต่อาจทำในเชิงชี้แนะสำหรับตัวบ่งชี้บางตัวเท่านั้น

3. การกำหนดเกณฑ์สำหรับการตัดสินค่าของตัวบ่งชี้จะไม่กระทำไว้ล่วงหน้า แต่จะทำการเก็บข้อมูลก่อนสำหรับตัวบ่งชี้ทุกตัว แล้วจึงค่อยพิจารณาว่าควรกำหนดเกณฑ์

ตัดสินค่าสำหรับตัวบ่งชี้ใดบ้างแล้วจึงค่อยพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์นั้น ส่วนตัวบ่งชี้ที่ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ก็เสนอผลโดยไม่มีการตัดสินค่า แต่เป็นการรายงานผลข้อมูลตามสภาพจริง

4. รูปแบบการประเมินเป็นการประเมินเชิงระบบ ซึ่งตรงกับ (CIPP MODEL : Context - Input - Process - Product) แบบจำลองชีพพีโมเดล

4.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น คำว่า “ บริบท ” หมายถึง สภาพแวดล้อมซึ่งอยู่รอบๆ หน่วยระบบ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น

4.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าทั้งปวงของหน่วยระบบการบริหารจัดการและของหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

4.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการกระบวนการของทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุน และหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

4.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชน)
2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะศักยภาพที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
5. แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
6. แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
7. แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
8. แบบรายงาน บร. 8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)
9. แบบรายงาน บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)

10. แบบรายงาน บร. 10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
11. แบบรายงาน บร. 11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี)
12. แบบรายงาน บร. 12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีเก็บข้อมูล

2.1 ตัวชี้วัด

2.1.1 ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้รู้ (หน่วยระบบA) ได้แก่

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.1.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้รู้แต่ละราย (หน่วยระบบB)

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.2 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล สำหรับแต่ละตัวชี้วัดขึ้นอยู่กับลักษณะและธรรมชาติของตัวชี้วัดนั้นๆ ทั้งตัวชี้วัดของหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้รู้ และตัวชี้วัดของหน่วยระบบ การดำเนินงานกิจการของผู้รู้แต่ละราย

วิธีการที่ใช้เก็บข้อมูลและการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยหลายวิธีอันได้แก่

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบ บร. ต่าง ๆ
2. การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน
3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
4. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

วิธีสังเคราะห์ข้อมูลในการสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลในเรื่องเดียวกันมาประมวลเข้าด้วยกัน ถ้าพบว่ามีข้อแตกต่างก็ทำการตรวจสอบกับแหล่งที่มา

หรือ แหล่งอื่นที่มีความเชื่อถือได้จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงและจัดเกลาจนได้ประเด็นที่ชัดเจน ดังปรากฏในบทที่ 4

3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา

คำว่า “ตัวชี้วัด” และ “ตัวบ่งชี้” และ “ตัวแปร” มีความหมายคล้ายกันและบางครั้งสามารถใช้แทนกันได้ แต่มีความแตกต่างกันในจุดเน้น คือคำ “ตัวชี้วัด” เน้นว่าเป็นประเด็นที่จะใช้วัดระดับของสิ่งหนึ่งสิ่งใด ส่วนคำ “ตัวบ่งชี้” เน้นว่าเป็นประเด็นที่จะชี้ว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร ส่วนคำ “ตัวแปร” เน้นว่าเป็นประเด็นที่เมื่อเก็บข้อมูลจะได้ค่าที่แปรไปสำหรับผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายในกลุ่มประชากรนั้น ๆ ประกอบด้วย ทูทางสังคมที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เช่น จำนวนประชากร จำนวนครอบครัว อาชีพหลักอาชีพรองทั้งในอดีตและ ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติการพัฒนาที่ผ่านมา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสบการณ์การรวมกลุ่มของประชาชน ตลอดจนการเมืองการปกครองในท้องถิ่นหมู่บ้านและชุมชน อีกทั้งการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น อีกทั้งภาพรวมของจังหวัด ด้านเศรษฐกิจ สังคมและแรงงาน

ตัวชี้วัดบริบทชุมชนดังที่กล่าวมาช่วยให้การคาดการณ์หรือทำนาย ตลอดจนการตั้งสมมติฐาน หมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ว่าหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าวมีความพร้อมในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านมากน้อยเพียงใด ดังเช่นหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่มีความเข้มแข็งช่วยเหลือตนเองได้แล้วเป็นหมู่บ้าน ประเภท ก. หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่ยังไม่เข้มแข็งแต่มีประสบการณ์ในการรวมกลุ่มทำธุรกรรมการเงิน เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มฉาบปูนกิจ เป็นต้น หรือ มีทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำเข้มแข็งสังคมมีความสามัคคี น่าจะดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนได้เป็น ประเภท ข. และหมู่บ้านที่ยังไม่มีประสบการณ์ด้านการรวมกลุ่มแต่สังคมมีความสามัคคีการเมือง ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งเป็น ประเภท ก. สำหรับประเภทสุดท้ายคือ ประเภท ง . เป็นชุมชนที่นอกจากไม่มีประสบการณ์การรวมกลุ่มแล้วยังเป็นสังคมที่ขาดความสามัคคีผู้นำไม่เข้มแข็ง

3.1 ตัวชี้วัดปัจจัย (Input Indicator) มีดังนี้

1. ปัจจัยภาครัฐ

- 1.1 ปัจจัยนโยบายและหลักการสำคัญ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

1.3 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ พ.ศ. 2544

2. ปัจจัยส่วนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.1 ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ความสามัคคีของสมาชิกชุมชนหมู่บ้าน และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาของสมาชิกในชุมชนหมู่บ้าน

2.2 กฎระเบียบว่าด้วยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละชุมชนหมู่บ้าน

2.3 งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ บุคลากรและกิจกรรมจากภาครัฐ เช่น การประชาสัมพันธ์ การเสริมความพร้อมให้กับหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3.2 ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator) ตัวชี้วัดกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการที่ได้มาเช่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตลอดถึงสถานภาพและองค์ประกอบ ของคณะกรรมการดังกล่าวอีกทั้งระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน การได้มีระเบียบการขอกู้เงิน กองทุน และกระบวนการพิจารณาอนุมัติให้กู้หรือไม่อนุมัติให้กู้ การนำเงินกู้ที่สมาชิก ได้รับอนุมัติไปดำเนินการพัฒนาตนเองครอบครัว หรือกลุ่มอย่างไร เช่น การประกอบอาชีพ อะไร มีวิธีการอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง และมีใครมาช่วยเหลือบ้างหรือไม่อย่างไร โดยจะต้อง ดูประสิทธิภาพ (efficiency) ของการทำงานด้วย

ประสิทธิภาพ / กระบวนการ (efficiency/ process) คือวิธีการดำเนินโครงการ เพื่อดูว่า มีประสิทธิภาพ (efficiency) หรือไม่ ซึ่งจะเกี่ยวกับต้นทุนต่อหน่วยผลิต ความเร็ว และ ความสามารถในการดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ ยิ่งไปกว่านั้น “ กระบวนการ ” ในที่นี้ ยังจะรวมถึงการสร้างกลไกในการทำงานและการมีส่วนร่วม (Participation) ของกลุ่มเป้าหมาย / ผู้รับประโยชน์ / ชุมชนในการดำเนินการ

3.3 ตัวชี้วัดผลที่ได้รับ (Product Indicator) ตัวชี้วัดผลที่ได้รับจากกิจกรรม (Outputs) ผลกระทบโดยตรงจากโครงการ (effects) และผลกระทบระยะยาว (Impacts) ซึ่งเกิดจาก โครงการทั้งที่เป็นทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ผลที่เกิดจากกิจกรรม เช่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้าน และชุมชน ผลที่ได้รับจากการนำเงินกู้กองทุนไปดำเนินการเป็นรายกรณี

ผลกระทบโดยตรงจากโครงการ คือ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อ หรือไม่อย่างไร

ผลกระทบระยะยาว คือสามารถเสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพิงตนเองได้หรือไม่ ทั้งนี้ โดยวัดจากตัวชี้วัดกลาง ที่สร้างขึ้นมาร่วมกันทั่วประเทศ และตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัด พื้นที่เป้าหมาย

3. ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ A เป็นสำคัญ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระบบ คือ

3.1 บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพของดิน,ป่าไม้ สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และตัวบ่งชี้อื่น ๆ ในแบบรายงาน บร. 1

ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ หรือตัวชี้วัดบริบทรอบนอก ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความยากจนของประเทศ
2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)
3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
5. ความเคียดแค้นและการเป็นหนี้สินของประชาชน
6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล้มเหลวของท้องถิ่นชนบท
7. ค่านิคมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

3.2 บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน / ชุมชนนี้ สภาพป่าและหนองน้ำสภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน / ชุมชนและตัวบ่งชี้อื่น ๆ ในแบบรายงาน บร. 1 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น หรือตัวชี้วัดบริบทภายในท้องถิ่น ประกอบไปด้วยตัวแปรตาม บร.1 ดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน หรือ ชุมชน
2. สภาพปัจจุบัน
3. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน หรือ ชุมชน
4. ด้านวัฒนธรรม
5. ข้อมูลด้านอื่น ๆ

5.1 ลักษณะบางประการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เช่น การมีหนี้สินของชาวบ้าน การมีที่ทำกินของตนเอง , การเช่าที่ทำกิน การมีทัศนคติอยากได้สิ่งนั้นสิ่งนี้จนต้องขายทรัพย์สินเดิม หรือกู้หรือยืมสิน , การตลาดสำหรับผลผลิต , และระดับฐานะทางการเงินหรือสินทรัพย์

5.2 วัฒนธรรมประเพณี หรือแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เด่น ๆ ของท้องถิ่น / ชุมชน

5.3 ลักษณะบางประการที่เป็นศักยภาพในด้านใด ๆ ซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งอยู่ยั่งยืนให้กับชุมชน เช่น ความสามัคคี ความขยัน การมีแหล่งท่องเที่ยว การมีแหล่งอาหาร เป็นต้น

5.4 ลักษณะบางประการที่สื่อแสดงถึงความไม่เข้มแข็งของชุมชน / ท้องถิ่น เช่น การละทิ้งถิ่น การแตกแยกของครอบครัว ความไม่สามัคคี โรคภัยประจำท้องถิ่น เป็นต้น

4. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงเป็นไปตามกรอบความคิดทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งรายการตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

4.1 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ A นี้ ก็คือ ตัวชี้วัดที่กล่าวมาแล้ว

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- 2.2 เงิน 1 ล้านบาท
- 2.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน
- 2.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
- 2.5 ผู้สมัครขอกู้

3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบด้วย ตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 3.1 การคัดเลือกผู้กู้
- 3.2 การแนะนำการทำธุรกิจ
- 3.3 การรับชำระหนี้
- 3.4 การทำบัญชี
- 3.5 การช่วยเหลือตลาด

4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร

- 4.1.1 จำนวนผู้กู้
- 4.1.2 ยอดเงินให้กู้

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

- 4.2.1 จำนวนผู้ที่กู้ได้
- 4.2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
- 4.2.3 การขยายกิจการของผู้กู้

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

- 4.3.1 กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
- 4.3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
- 4.3.3 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด
- 4.3.4 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

4.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบดำเนินการกิจการของผู้กู้แต่ละราย ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทเทคนิคเดียวกับตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวมาในตอนที 3)

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทเทคนิคเดียวกับ ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบ A (ตามที่กล่าวมาแล้วในตอนที 3)

- 1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัวประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 1.3.1 ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
 - 1.3.2 ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
 - 1.3.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้
 - 1.3.4 หนี้ภายนอกนอกระบบของผู้กู้
 - 1.3.5 อาชีพหลักของผู้กู้
 - 1.3.6 รายได้ของครอบครัว
 - 1.3.7 ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ
2. ตัวชี้ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เงินที่กู้มาได้
 - 2.2 เงินอื่นๆ
 - 2.3 สถานที่และวัตถุดิบ
 - 2.4 เทคนิคและวิธีทำงาน
 - 2.5 กำลังทำงาน
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 3.1 การทำกิจการถูกวิธี
 - 3.2 การหาตลาดที่ดี
 - 3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การวิเคราะห์ประเมิน 2
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่
 - 4.1.1 รายได้เป็นเงิน
 - 4.1.2 ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
 - 4.2.2 ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากการได้ศึกษาค้นคว้า

ด้วยตนเอง

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่

4.3.1 ผู้ที่มีการพึ่งตนเอง

4.3.2 ผู้ที่มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน

4.3.3 การกลับคืนถิ่นของประชาชน

กล่าวโดยสรุป ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้น มีความเชื่อมโยงกัน เช่น ปัจจุบันเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือรายได้เป็นเงินผู้กู้แต่ละรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้นเงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดปัจจุบันเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบเพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจุบันเข้าให้แก่ระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้กู้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

5. ตัวชี้วัดการประมวลเทคนิควิธีและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดการประมวลเทคนิควิธีการดำเนินการ หมายถึง การจัดกลุ่มผู้ทำกิจการเดียวกันให้คิดกระบวนการทำงาน (Work Procedure) ที่ดี ในแนวคิดเชิงระบบ เช่น หน่วยระบบในการทำอาชีพ เลี้ยงสุกร ที่ดีจะต้องประกอบไปด้วย ปัจจุบันเข้าฯ กระบวนการ และผลผลิตที่ดีนั้นจะต้องทำอย่างไร โดยทำการพิจารณาตัวแปรดังต่อไปนี้

1. การใช้ปัจจุบันเข้าที่ดี ได้แก่ เงินทุนที่กู้ยืมจำนวน 20,000 บาท การซื้อแม่พันธุ์ที่ดีและราคาไม่แพง รวมทั้ง การสร้างโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ
2. การมีกระบวนการที่ดี ได้แก่ การได้มาซึ่งแม่สุกรสุขภาพดี การที่มีผู้มิ่ประสบการณ์ให้คำแนะนำอย่างถูกวิธี เช่น การให้รำ และมีหัวอาหารเพิ่มด้วยผักคั้น และมีความรู้ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ตลอดจนการหาแหล่งตลาดจำหน่าย
2. การได้ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่เหมาะสม ได้แก่ จำนวนลูกสุกรที่ได้ จำนวนเงินที่ขายสุกร สุกรแข็งแรง ไม่เป็นโรค เป็นที่ต้องการของตลาด

6. การแจกแจงตัวแปรและลักษณะค่าของตัวแปร

ต่อไปนี้เป็นรายการตัวแปรที่จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรล่วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการของการทำสารนิพนธ์ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ของเล่มสารนิพนธ์นี้ บรรดาตัวแปรที่ปรากฏในตอนนี้ ส่วนใหญ่ได้มาจากการนำตัวแปรบริบทและตัวแปรที่ศึกษาถึง ตัวแปรชี้วัดประมวลเทคนิควิธี มาแจกแจงและเรียบเรียงใหม่ และจะมีตัวแปรใหม่ๆ บางตัวเพิ่มขึ้น เพื่อตอบคำถามที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงแสดงลักษณะค่าของตัวแปรเพื่อความสะดวกแก่การเก็บข้อมูลและเขียนสรุปผล

วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อทราบว่างกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บรรลุเป้าหมาย 5 ข้อเพียงใดอันได้แก่

1.1 การเกิดกองทุน

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. การมีกองทุนหมู่บ้าน	- มีกองทุนขึ้นมาใหม่จากเงินกองทุน 1 ล้าน
2. การมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน
- มีบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนมาให้ความรู้
3. ทักษะคนที่รับผิดชอบกองทุนหมู่บ้าน	- มีความต้องการอยากให้เกิดกองทุนหมู่บ้าน
- มีกองทุนหมู่บ้านพัฒนาอาชีพและรายได้
4. การมีวัตถุประสงค์ของกองทุน	- มีการพัฒนาอาชีพ
- มีการสร้างงาน
- มีการสร้างรายได้
- มีสวัสดิภาพของสมาชิกกองทุน
5. แนวโน้มความเข้มแข็งและอยู่รอดของกองทุน	- มีผู้สนับสนุนให้เกิดกองทุน
- มีสมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือสมัครเป็นสมาชิกกองทุน
6. ยอดเงินในปัจจุบันของกองทุนหมู่บ้าน	- จำนวนสมาชิกกองทุน
- จำนวนเงินออมและเงินทุน
- ยอดคงเหลือของกองทุน 1 ล้าน

1.2 การมีระบบบริหารกองทุน

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. คณะกรรมการบริหารกองทุน	- มีคณะกรรมการบริหารกองทุน - จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุน - มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามระเบียบกองทุน
2. ระเบียบการบริหารกองทุน	- มีระเบียบการบริหารกองทุน - มีการร่วมกันสร้างตามระเบียบ
3. การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร	- มีการประชุมของคณะกรรมการ - มีการรับสมาชิก - มีการจัดทำบัญชีเป็นปัจจุบัน - มีการรับเงินฝาก - มีการระดมทุนเงินฝาก
4. การตัดสินใจเงินกู้	- มีระเบียบการกู้และขอกู้ - มีระเบียบการคิดดอกเบี้ย - จำนวนผู้ที่ไม่ได้รับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนผู้ที่มีความพอใจกับการพิจารณาเงินกู้
5. มีการจัดสรรผลประโยชน์	- จำนวนยอดกองทุนสะสมจาก 1 ล้านบาท - จำนวนดอกเบี้ยที่ได้รับ

1.3 มีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. มีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเศรษฐกิจพอเพียง	- ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่อง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

-
2. มีการปฏิบัติในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
 - การนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียง มาปฏิบัติในการบริหารกองทุน
 - การนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียง มาปฏิบัติในการประกอบอาชีพของผู้ผู้
 - ได้รับความรู้เกี่ยวกับการพึ่งตนเอง
 - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการพึ่งตนเอง
 - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ ในการบริหารกองทุน
 - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ ในการบริหารกองทุน
 - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ ในการประกอบอาชีพ
 - ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
 3. มีความเข้าใจในเรื่องการพึ่งตนเอง
 4. มีการปฏิบัติในเรื่องการพึ่งตนเอง
 5. มีความเข้าใจในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
 6. มีการปฏิบัติในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ ในการบริหารงาน
 - มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้ในการดำเนินกิจการของผู้

1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปร

1. การกระตุ้นให้ภูมิคุ้มกันระดับกองทุนโดยรวม

ลักษณะค่าของตัวแปร

- มีการชี้แนะเรื่องกองทุนให้ประชาชน เข้าใจหลักการสำคัญที่ว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นของสมาชิกทุกคน มิใช่เงินที่รัฐบาลให้ยืม

2. ภูมิคุ้มกันระดับกิจการของผู้ดูแลคน

- มีความเข้าใจของสมาชิกกองทุนเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนว่าจะต้องช่วยกันรักษาเงินกองทุนด้วยตนเอง ถ้าผู้ดูแลไม่ซื่อสัตย์จะต้องจัดการตนเองให้ได้มีชื่อหรือรัฐบาลจัดการ
- สมาชิกเห็นโอกาสในการใช้กองทุนที่ถูกต้อง
- ผู้ดูแลแต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยไม่ดูหน้าจากแหล่งที่ดอกเบี้ยแพง
- ผู้ดูแลแต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยใช้หลักการพึ่งตนเอง ทางเทคโนโลยี
- ผู้ดูแลแต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยคำนึงถึงการบริโภคเอง และมีตลาดที่แน่นอน

1.5 การมีทัศนคติและมีความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. ศักยภาพเดิมของบริบทที่มีมากน้อยเท่าใด

- สภาพป่า
- สภาพดิน
- สภาพหนองน้ำ
- จำนวนประชากร
- อาชีพครั้งแรกของประชากร
- ถนน
- ไฟฟ้า
- น้ำประปา

2. การดำเนินงานทำที่ผ่านมามีศักยภาพในด้านต่างๆ

2.1 ทุนด้านการเงิน

- จำนวนเงินกองทุนในหมู่บ้าน
- จำนวนกลุ่มต่างๆและจำนวนเงิน

2.2 ทุนด้านทรัพยากรทางกายภาพ

- จำนวนและลักษณะประชากร
- การประกอบอาชีพ
- สภาพของที่ดิน
- การเลี้ยงสัตว์

2.3 ทุนทางวัฒนธรรมประเพณี

- จำนวนวัด
- จำนวนพระภิกษุ สามเณร
- การใช้ภาษาพื้นบ้าน
- การทำบุญในรอบปี

2.4 ทุนทางปัญญา

- จำนวนผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่างๆ
- จำนวนภูมิปัญญาชาวบ้าน

3. มีความเข้มแข็งในการทำกิจการของผู้รู้

3.1 การเกษตร

- จำนวนผู้รู้ 30 ราย

3.2 ค้าขาย

- จำนวนผู้รู้ 1 ราย

3.3 การบริการ

- จำนวนผู้รู้ 6 ราย

3.4 อุตสาหกรรมในครอบครัว

- จำนวนผู้รู้ 5 ราย

วัตถุประสงค์ประการที่ 2 การทราบว่ามีการจัดตั้งด้านบวกและด้านลบอะไรที่สนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

2.1 ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน

ตัวแปร

1. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน

2. มีกองทุนเดิมในหมู่บ้าน

3. มีกลุ่มองค์กรต่างๆในชุมชน

ลักษณะค่าของตัวแปร

- มีใครบ้างมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนมีจำนวนมากน้อยเพียงใด
- จำนวนกองทุนเดิมในหมู่บ้าน
- จำนวนเงินสะสมในหมู่บ้าน
- จำนวนกลุ่มองค์กรในชุมชน

2.2 ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา

ตัวแปร

1. มีการไม่สนับสนุนในการจัดตั้งกองทุน
2. มีความไม่พึงพอใจในการจัดตั้งกองทุน
3. ไม่มีเงินกู้พร้อมคอกเบี้ยกลับเข้ากองทุน

ลักษณะค่าของตัวแปร

- จำนวนผู้ไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งกองทุน
- จำนวนผู้ที่ไม่พึงพอใจในการตัดสินใจกู้เงิน
- จำนวนผู้ที่ไม่ยอมส่งเงินกู้พร้อมคอกเบี้ยกลับเข้ากองทุน

วัตถุประสงค์ที่ 3 การเกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. มีเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน
 - มีองค์กรผู้ประกอบการอาชีพเดียวกัน
 - มีองค์กรผู้ประกอบการอาชีพเสริมกัน
2. มีองค์กรแหล่งความรู้ที่เสริมการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในชุมชน
 - มีหน่วยขององค์กรมาให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต
 - มีการจัดตั้งองค์กรแหล่งความรู้ภายในชุมชน
3. มีองค์กรภายนอกเชื่อมโยงกับองค์กรหนึ่งในชุมชน
 - มีการจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
 - มีการจำหน่ายหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลที่เชื่อมกับตำบลอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ประการที่ 4 การค้นหาตัววัดความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ตัวแปร

ลักษณะค่าของตัวแปร

1. มีความสามัคคี
 - ปานกลาง
2. มีความซื่อสัตย์
 - ปานกลาง
3. ขก้องคนทำความดี
 - มาก
4. มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - มาก
5. มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม
 - จำนวน 2 ครั้งต่อ 1 เดือน
6. มีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้
 - จำนวน 81 ครอบครัว

7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่น	- จำนวน 61 ครอบครัว
8. มีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กร	- จำนวน 2 กลุ่ม
9. มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	- มาก
10. มีการช่วยเหลือสตรี เด็ก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	- จำนวน 30 คน
11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม บุติธรรม	- ใช่
12. มีแผนงานชุมชนโดยสมาชิก	- ใช่

4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะประชาชนในท้องถิ่นที่ผู้ทำธารนิพนธ์รับผิดชอบ

ตัวแปร

ความเข้มแข็งของชุมชน

ลักษณะค่าของตัวแปร

ภายในชุมชนบ้านทุ่งสว่าง สมาชิกมีความสามัคคีและซื่อสัตย์ในระดับปานกลาง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและยกย่องคนทำความดีอยู่ในระดับมาก สมาชิกมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม และสามารถนำความรู้ที่มีมาใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้ ทั้งนี้ภายในชุมชนก็มีการรวมกลุ่มองค์กรประชาชนและสร้างเครือข่ายองค์กร เพื่อเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอก ผู้นำมีความเข้มแข็ง มีคุณธรรม บุติธรรม และสามารถแก้ปัญหาใน ชุมชนร่วมกับสมาชิกได้โดยมีการวางแผนงาน

บทที่ 4

ผลการติดตามประเมินโครงการ

ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเขากะโดน หมู่ 13 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย รายงานข้อมูลที่ได้โดยที่จะใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) ดังนั้นสำหรับตัวชี้วัดหรือตัวแปรที่ผู้ประเมินไม่สามารถตั้งเกณฑ์การตัดสินค่า “ดี - เลว” ก็จะนำเสนอข้อมูลตามสภาพจริงเท่านั้น ส่วนตัวชี้วัดใดที่สมควรตั้งเกณฑ์ตัดสินค่าได้ก็จะแสดงเกณฑ์นั้นอย่างชัดเจนควบคู่ไปกับการเสนอข้อมูล และเสนอผลการตัดสินค่าซึ่งผลการประเมินมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริษัทชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้ผู้

ตอนที่ 4 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ 4 ประการ ได้แก่

4.1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อ
เพียงใด

4.2 เพื่อทราบว่า มีปัจจัยด้านบวกด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุน หรือขัดขวาง
การบรรลุเป้าหมายกองทุน

4.3 เพื่อทราบว่า ได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จากกระบวนการ
การทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

4.4 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

1. ผลการประเมินบริษัทชุมชน

1.1 บริษัทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยเกิดสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำเป็นอย่างมาก ทำให้รัฐบาลต้องไป
กู้เงินมาเพื่อหมุนเวียนภายในประเทศ หันเงินจากต่างประเทศที่กู้มาก็ เพื่อกู้วิกฤตเศรษฐกิจของ
ไทย แต่ก็เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่สำหรับประชาชนในส่วนภูมิภาคต่าง ๆ

ในภาคเกษตรกรรมนั้นค่อนข้างจะเป็นกลุ่มที่ยากจนและน่าเป็นห่วงอย่างมาก เพราะผลผลิตทางการเกษตรที่ทำได้มานั้นมีราคาที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้เกษตรกรต้อง ไปกู้ยืมมาลงทุนนอกระบบ หรือจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นเหตุให้ประเทศต้องตกอยู่ในความยากจน

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ด้วยการสร้างฐานผู้ประกอบการ อาชีพอิสระใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็จะช่วยเหลือพัฒนาผู้ประกอบการ (SMEs) เดิมที่มีศักยภาพให้ขยับขยาย ทั้งระดับ (SMEs) ทัว ๆ ไป (SMEs) ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทั้ง 2 กลุ่มเกิดขึ้นดำรงอยู่และเจริญก้าวหน้าช่วยพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย อันจะทำให้สัดส่วนจำนวนผู้ประกอบการในประเทศเพิ่มขึ้น เท่ากับเป็นการขยายฐานภาษี สร้างรายได้ให้กับรัฐบาล เพื่อนำมาพัฒนาประเทศต่อไป

การส่งเสริมพัฒนา (SMEs) เป็นการพัฒนาที่ชี้หลักให้ผู้ประกอบการ เป็นตัวไป สู่การพัฒนา (SMEs) ทั้งระบบ เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นปัจจัยการผลิตที่มีชีวิตและวิญญาณ จึงเป็นผู้ผสมผสานปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน เงินทุน เทคโนโลยี เครื่องจักร อุปกรณ์ แรงงาน บุคลากร ระบบบริหารจัดการ ฯลฯ เข้าด้วยกัน เพื่อสรรค์สร้างออกมาเป็นสินค้าหรือบริการสู่ตลาด ดังนั้น ความอยู่รอด ความเจริญเติบโต และก้าวหน้าของกิจการจึงขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนา หรือระดับทักษะความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้ประกอบการเป็นหลัก

1.1.3 สถานะการขาดดุลการค้าของประเทศ

สถานะการค้าและการส่งออกของประเทศมีมากในรูปแบบของภาคเกษตรกรรม เช่น การส่งออกข้าว การส่งออกอาหารสัตว์ การส่งออกเสื้อผ้า ซึ่งแต่ละปีการส่งออกสินค้าจำพวกนี้มีมากแต่ก็ไม่มากเท่ากับการรับซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เพราะส่วนใหญ่สินค้าที่ซื้อเข้ามาจะเป็นจำพวกสินค้าสิ้นเปลือง เช่น น้ำมันดิบ รถยนต์ ซึ่งแต่ละปีประเทศไทยเสียดุลทางการค้ามาก ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ทางที่ดีต้องลดการขาดดุลการค้าโดยการประหยัดเพื่อการซื้อสินค้าจากต่างประเทศจะได้ลดน้อยลงอาจทำให้สถานะการขาดดุลการค้าของประเทศลดน้อยลงก็ได้

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมที่เลวลงเป็นอันมากเนื่องจากว่าคนไทยส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว ไม่รู้จักรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ยิ่งในเขตเมืองหลวงสภาวะมลพิษทางอากาศยิ่งทวีคูณมาก ผู้คนเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ทั้งโรคมหิแพ้โรคหอบโรคหืด ฯลฯ และในต่างจังหวัดก็มีการตัดไม้ทำลายป่ากัน บุกรุกที่ป่าสงวน ทำให้อากาศร้อน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เมื่อหน้าแล้งก็แล้งจัดถ้าอยากให้ประเทศมีสภาวะเหมือนเดิมทุกคนในประเทศต้องร่วมแรงร่วมใจกันปกป้องและรักษาสมดุลธรรมชาติ และต้องไม่ทำร้ายธรรมชาติกันเหมือนที่เคยเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

1.1.5 ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำสินค้ามีราคาแพงขึ้นประชาชนต้องการความอยู่รอดจึงต้องหาหนทางต่าง ๆ โคนการกู้ยืมเงินจากนายทุน และแหล่งเงินกู้จากสถาบันทางการเงินต่างๆ เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนก็ไม่มีกำลังในการบริโภคสินค้าทำให้เกิดการขาดทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ทำให้ผู้ที่กู้เงินมาไม่มีเงินคืนทำให้เกิดความเดือนร้อนจากการเป็นหนี้สินของประชาชน

1.1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบทบางคนเรียกว่าความล้มเหลวของท้องถิ่นชนบท

เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนไปทำให้ส่งผลกระทบตั้งแต่สังคมในเมืองผู้คนต่างเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเป็นหลักมีการแข่งขันกันมากขึ้น สภาวะครอบครัวยากจนครอบครัวยากจนมากก็เป็นครอบครัวเดียว เมื่อเมืองใหญ่คือแหล่งทำมาหากิน ที่ทำให้ผู้คนในชนบทหันเหเข้ามาหางานทำในเมืองกันมากขึ้นเป็นเหตุให้ท้องถิ่นไม่ค่อย มีผู้คนอยู่ ทำให้สังคมในท้องถิ่นเกิดการล่มสลาย การเป็นอยู่ของท้องถิ่นเปลี่ยนไปคนหนุ่มสาวในวัยแรงงาน ออกไปหางานทำยังเมืองใหญ่ เหลือไว้แต่เด็กกับคนชรา ที่อยู่เฝ้าบ้านเพียงลำพัง และจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ถ้าสังคมไทยยังเป็นอยู่อย่างนี้

1.1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรม และสินค้าจากต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่อย่างมากนิยมในวัตถุ และ วัฒนธรรมจากต่างประเทศ เช่น วัฒนธรรมการกิน , การแต่งกาย , การดำรงชีวิตประจำวัน สินค้าจากต่างประเทศที่มีราคาแพงและรัฐบาลจะต้องเสียภาษีค่อนข้างสูง

แต่ปัจจุบันนี้สภาพป่าไม้ที่เคยอุดมสมบูรณ์ในอดีตได้เปลี่ยนแปลงไปหมดแล้วและอีกอย่างทางราชการได้เปิดป่าทำสัมปทานป่าไม้ที่มีอยู่ทั้งหมดไปส่วนอาชีพดั้งเดิมที่เคยทำมาก็ได้เลิกทำไปแล้ว เช่นการทำไร่ข้าวนาหอบอด ไร่ถั่วลิสง ไร่หุ่ง สาเหตุที่เลิกทำเพราะดินเสื่อมสภาพ มีแมลงรบกวนทำให้ยากต่อการดูแลรักษา ส่วนอาชีพใหม่ที่กำลังทำกันอยู่ในปัจจุบัน คือ ไร่มัน ไร่ฮ้อย และ ทำนาค้า

การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนนในสมัยก่อนเป็นถนนแบบดินเหนียวปนทรายต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2538 ได้เปลี่ยนเป็นถนนลูกรัง ยาว 3000 เมตร ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านเมื่อ พ.ศ. 2528 ประปาหมู่บ้านสร้างเมื่อ พ.ศ. 2542

อาณาเขตที่ติดต่อกับหมู่บ้านเขากระโดน

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านชุมสามเรือน หมู่ที่ 16
- ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านราษฎร์พัฒนา หมู่ที่ 12
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ บ้านคงเค็ง หมู่ที่ 14
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านโนนกระถิ่นศรีประทาน หมู่ที่ 8

1.2.2 สภาพปัจจุบัน จำนวนครัวเรือน 81 ครอบครั้ว ประชากร 321 คน เพศชาย 158 คน และ เพศหญิง 163 คน ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ 28 คน ในหมู่บ้านมีคนพิการ จำนวน 5 คน ไม่ได้เรียน 5 คน ประกอบอาชีพ ทำนา 81 ครอบครั้ว รับราชการ ไม่มี ค้าขาย 5 ครอบครั้ว รับจ้าง ไม่มี ครอบประเภทการทำนา นาหว่าน 300 ไร่ เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2535 นาค้า 400 ไร่ เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2515 ในชุมชนไม่มีโรงเรียนแต่จะให้ไปเรียนที่หมู่บ้านใกล้เคียงคือบ้านหนองน้ำใส เด็กทุกคนก็จะได้เรียนหนังสือตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ไปจนถึง ประถมปีที่ 6 ถ้าใครอยากเรียนต่อก็มีโรงเรียนระดับมัธยมคือ โรงเรียนหนองน้ำใสพิทยาคม ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 แห่งห่างจากหมู่บ้านประมาณ 2 - 3 กิโลเมตร มีผู้อ่านหนังสือไม่ออก จำนวน 10 คน ไปศึกษานอกหมู่บ้าน 80 คน ศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา 5 คน ในชุมชนมีร้านค้า 5 ร้าน มีโรงสี 2 โรง มีสัตว์เลี้ยงคือ กระบือ 50 ตัว เป็ด 200 ตัว ไก่ 100 ตัว สุกร 20 ตัว ปลา จำนวน 100,000 ตัว สภาพภูมิศาสตร์เป็นที่ราบสูง และ รามลุ่ม ส่วนที่สูงก็ทำไร่ฮ้อยบริเวณที่ลุ่ม ทำนาข้าวและปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายสีน้ำตาล มีพื้นที่ 1,633 ไร่ สภาพป่าไม้สมัยก่อนเป็นป่าไม้ยืนต้น ป่าไม้เป็นป่าช้าปัจจุบันยังคงมีอยู่ ส่วนหนองน้ำก็ยังคงมีอยู่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีน้ำประปา มีถนนลาดยาง ประมาณ 2 กิโลเมตร มีไฟฟ้า และมีเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกให้แก่คนในชุมชน

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน ประชาชนโดยส่วนใหญ่ประชากรในชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่ทำการเกษตร 1,500 ไร่ เป็นที่นา 700 ไร่ เป็นที่ไร่ 800 ไร่ มีผลผลิตด้านการเกษตรทั้งหมู่บ้าน ปีละ จำนวน 20 เกวียน เก็บไว้รับประทานเพียงอย่างเดียว 20 เกวียน ซื้อมี 355 กระสอบ ทำสวนผัก ไร่กินเอง ทำไร่มัน จำนวน 34 ครอบครัว รายได้เฉลี่ย 1,020,000 บาท ต่อปี นอกจากนี้ก็มีเลี้ยงกระบือ จำนวน 7 ครอบครัวได้ผลผลิตประมาณ 9,100 บาท เลี้ยงสุกร จำนวน 4 ครอบครัว รายได้เฉลี่ย 100,000 บาท ต่อปี ตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 2 ครอบครัว รายได้เฉลี่ยประมาณ 30,000 บาท ต่อปี ประชากรไปทำงานต่างถิ่น จำนวน 68 ครอบครัวประมาณ 68 คน เฉลี่ยรายได้ประมาณ 300,000 บาท ต่อปี สรุปโดยรวมรายได้ของประชาชนต่อปี ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท เพราะรายได้ส่วนใหญ่มาจากการปลูกมันที่เป็นอาชีพหลักแต่ประชาชนก็ยังมึหนี้สินอยู่ไม่ว่าจะเป็นสถาบันทางการเงินของรัฐหรือของนายทุนนอกระบบ

ตารางที่ 1 แสดงรายได้ของประชาชนในชุมชนต่อปีแต่ละครอบครัว

รายได้ (บาท)	จำนวนครอบครัว	ร้อยละ
1,000 - 5,000	20	16.2
5,001 - 10,000	10	8.1
10,001 - 20,000	10	8.1
20,001 - 30,000	36	29.16
30,001 - 50,000	5	4.05
50,001 - 100,000	-	-

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม ในชุมชนมีวัด จำนวน 1 แห่ง ชื่อวัดป่าสามัคคีธรรม มีพระ 3 รูป และแม่ชี 1 คนภาษาพื้นบ้านที่ใช้คือภาษาอีสาน ไทยโคราช ไทย เขมร บุคคลที่ชาวบ้านในชุมชน ให้ความเคารพนับถือ ได้แก่ แม่ใหญ่คำมูล โบกจันทิก ผู้นำด้านพิธีกรรมทางศาสนา พ่อใหญ่ปาน ค่อมจันทิก แม่ใหญ่ซ่อ พันธ์นอก พ่อใหญ่อ่อน เรืองจันทิก แม่ใหญ่เจียม จันทกลาง แม่ใหญ่กลิม เรือเรือ นายหวัน กุลวงษ์ ผู้ใหญ่บ้านเขากระโดน และ นายเพ็ง มะลิลา ประธานกองทุนเงินล้าน ชาวบ้านดำเนินชีวิตตามวิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีมาตั้งแต่สมัยก่อน มีการละเล่นตามประเพณีและสืบทอดวัฒนธรรมจากอดีตจนถึงปัจจุบันก็ยังคงอยู่ มีความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ และวิญญาณ มีค่านิยมที่คล้ายๆ กัน แต่จะเปลี่ยนแปลง

ในเรื่องของการแต่งกายที่อาจจะแตกต่างจากสมัยก่อนเนื่องจากคนที่ไปทำงานต่างถิ่น แล้วรับเอาวัฒนธรรมการแต่งกายมา ทำให้คนรุ่นหลังทำตาม และเทคโนโลยีก็มีบทบาทมากขึ้น ในการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน มีความนิยมในวัดมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสบายของคน แต่ก็ยังรักษาประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมอยู่ ในรอบหนึ่งปีชุมชนมีประเพณีต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงประเพณีของชุมชนในรอบปี

เดือน	ประเพณี
1. มกราคม	ทำบุญขึ้นปีใหม่
2. กุมภาพันธ์	ทำบุญมหาชาติ
3. มีนาคม	ทำบุญข้าวเกี
4. เมษายน	ทำบุญสงกรานต์
5. พฤษภาคม	ทำบุญเบิกบ้าน
6. มิถุนายน	ทำบุญเข้าพรรษา
7. กรกฎาคม	ทำบุญเข้าพรรษา
8. สิงหาคม	ทำบุญเข้าพรรษา
9. กันยายน	ทำบุญออกพรรษา
10. ตุลาคม	ทำบุญกฐิน
11. พฤศจิกายน	ทำบุญลอยกระทง
12. ธันวาคม	ทำบุญสิ้นปี

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ

1. **ด้านการประกอบอาชีพ** ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านประกอบอาชีพทำไร่ ทำนาและทำนาเป็นอาชีพหลัก ส่วนรองลงมาคือ ทำไร่อ้อย เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป เย็บผ้า

2. **ลักษณะที่เป็นศักยภาพด้านดี** ในหมู่บ้านมีผู้นำที่มีความรู้ และประสบการณ์รู้จัก ประสานงาน ในเรื่องของภูมิปัญญาชาวบ้าน มีแม่ใหญ่คำมูล โบกจันทร์ อายุ 93 ปี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสืบสานประเพณีวัฒนธรรม พ่อใหญ่บุญโฮม พันธ์นอก อายุ 53 ปี เป็นพราหมณ์ประจำหมู่บ้าน แม่ใหญ่กลิม เรือเรือ อายุ 70 ปี เชี่ยวชาญการ นวดแผนโบราณ นอกจากนี้แล้วในชุมชนยังมีการจัดตั้งองค์กรชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการเกษตร กลุ่มสัจจะเงินล้าน กลุ่มสงเคราะห์หมู่บ้าน เป็นต้น

3. **ลักษณะที่สื่อถึงความไม่เข้มแข็ง** ชาวบ้านมีความขัดแย้งกันโดยการแบ่งกลุ่มเป็นพรรค เป็นพวกและขาดการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากชาวบ้านต่างคนต่างทำมาหากิน ไม่มีเวลาที่จะประชุมร่วมแสดงความคิดเห็น

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านเขากระโดน มีจำนวนประชากร 321 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 163 คน คิดเป็นร้อยละ 50.78 กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 ปี - 50 ปีเต็ม จำนวน 196 คน อยู่ในวัยแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 61.05 ซึ่งเป็นผลดีที่ทำให้ง่ายต่อการพัฒนาชุมชนและดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและครอบครัวเพราะเป็นช่วงที่มีกำลังในการทำงานเต็มที่ สามารถหารายได้มาใช้จ่ายภายในครอบครัวได้ รองลงมาคือกลุ่มอายุตั้งแต่ 6 ปี - 12 ปีเต็ม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.64 อยู่ในช่วงวัยเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชน และประเทศต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของประชากรในหมู่บ้านชากระโดน ตำบลหนองน้ำไผ่

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	158	49.22
หญิง	163	50.78
2. อายุ		
1 วัน - 3 ปี เต็ม	9	2.80
3 ปี 1 วัน - 6 ปี เต็ม	12	3.73
6 ปี 1 วัน - 12 ปี เต็ม	47	14.64
12 ปี 1 วัน - 14 ปี เต็ม	19	2.80
15 ปี 1 วัน - 18 ปี เต็ม	21	6.54
18 ปี 1 วัน - 50 ปี เต็ม	196	61.05
50 ปี 1 วัน - 60 ปี เต็ม	23	7.16
60 ปี 1 วันขึ้นไป	30	9.34
3. ประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไป	30	9.34
มีฐานะยากจน		
4. คนพิการ	5	1.55
5. อาชีพทำนา	81	25.23
6. ค้าขาย	5	3.52
7. รับราชการ	-	-
8. รับจ้าง	-	-
9. ไร่นาสวนผสม	-	-
ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
10. ครอบครัวที่มีที่ดินทำกินเป็นของตัวเอง		
1.1 1 - 5 ไร่	20	24.69
1.2 6 - 10 ไร่	15	18.51
1.3 11 - 20 ไร่	20	24.69
1.4 21 - 50 ไร่	36	44.44
1.5 50 ไร่	-	-

11. ประเภทของการทำนา		
2.1 นาหว่าน	300	20
2.2 นาดำ	400	26.66
2.3 นาธรรมชาติ	-	-

1.2 แหล่งน้ำในชุมชน

แหล่งน้ำในชุมชนบ้านเขากระโดนมีสระน้ำ 5 สระ โดยมีเจ้าของขุดขึ้นเอง. มีคลองน้ำ 1 แห่ง ไม่สามารถใช้ได้ตลอดปี ส่วนบ่อน้ำบาดาลมี 5 แห่ง สามารถ ใช้ได้ตลอดปี

ตารางที่ 5 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำอันแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำตื้น	-	-	-
บ่อน้ำบาดาล	5	/	-
สระน้ำ	5	/	-
คลอง	1	-	/
ห้วย	-	-	-
หนอง	-	-	-
บึง	-	-	-
แม่น้ำ	-	-	-
ฝายกั้นน้ำ	-	-	-

นอกจากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาแล้วนี้ ในชุมชนยังมีการรวมกลุ่มกันต่าง ๆ เช่น

1. กลุ่มออมทรัพย์ ตั้งขึ้น พ.ศ. 2544 มีสมาชิก 84 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม 40,000 บาท
2. โครงการสร้างประปาหมู่บ้าน เมื่อ พ.ศ. 2542 แล้วเสร็จ พ.ศ. 2543 โดยหน่วยงาน

ทรัพยากรธรณี

3. โครงการสร้างถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ. 2544 แล้วเสร็จ พ.ศ. 2544 โดย อ.บ.ต.หนองน้ำใส

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A (หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ผู้)

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับ โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ของรัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม การแก้ไขปัญหาและการเสริมสร้างศักยภาพทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งขีดความสามารถในกระบวนการจัดการระบบการบริหารจัดการ เงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง ซึ่งจากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้าน ในหมู่บ้าน พบว่าชาวบ้าน มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลว่าเป็นโครงการที่รัฐบาล ให้อำนาจเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และมีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการกู้ยืม และเป็น โครงการที่ทางรัฐบาลสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้

2. เงิน 1 ล้านบาท กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตั้งเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2545 ปัจจุบันสถานะกองทุนปรากฏดังนี้

- จำนวนสมาชิกกองทุนทั้งหมด 58 คน 4 กลุ่ม
- เงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบันมี 15,546.87บาท
- เงินกองทุน 1 ล้านบาท ปัจจุบัน 259,000 บาท ปล่อกู้ จำนวน 42 ราย ยอดเงิน ให้กู้รวม 741,000 บาท
- เลขที่บัญชีธนาคารกองทุนเงินล้าน 06 - 4307 - 20 - 063547 - 0
- เลขที่บัญชีธนาคารเงินสะสมกองทุน 06 - 4307 - 20 - 063546 - 1

3. คณะกรรมการหมู่บ้านปัจจุบันคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีจำนวน 9 คน โดยการคัดเลือกและแต่งตั้งจากสมาชิก ภายในชุมชน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

ตำแหน่ง	ชื่อ - นามสกุล	การศึกษา	อาชีพ	ประสบการณ์ / ความสามารถพิเศษ
ประธานฯ	นายเพ็ง มะลิลา	ป.4	ทำนา, ไร่	ประธานกลุ่มออมทรัพย์
รองประธานฯ	นายวัน กุลวงษ์	ป.6	ทำนา	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
เลขานุการฯ	นางกัลยาณี กลิ่นศรีสุข	ม.6	ทำนา, ไร่	พิมพ์ดีด
เหรัญญิก	นางทองสุข พันธ์นอก	ป.4	ทำนา	อ.ส.ม.
กรรมการ	นางประไพ กุเวระไธ	ป.4	ทำนา	อบต.หมู่บ้าน, ตำบล
กรรมการ	นางสมบัติ อินกระโทก	ป.4	ทำนา	จากการแต่งตั้ง
กรรมการ	นาย รอด กมขำ	ป.4	ทำนา	จากการแต่งตั้ง
กรรมการ	นางจุรี รามะเริง	ป.6	ทำนา	จากการแต่งตั้ง
กรรมการ	นายคำสิงห์ เข้มมา	ป.4	ทำนา	จากการแต่งตั้ง

4. เงินที่ผู้กู้ชำระคืน

ปัจจุบันมีผู้กู้จำนวน 42 ราย ยอดเงินให้กู้รวม 741,000 บาท ยังไม่มีการชำระคืน 42 ราย รวมเป็นเงิน 741,000 บาท โดยคิดดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 6 บาท

5. ผู้สมัครขอกู้

ปัจจุบันผู้สมัครขอกู้เงินทั้งหมด นำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพ หรือประกอบกิจการดังนี้

การพัฒนาอาชีพ

ลักษณะ	จำนวน (ราย)	วงเงิน (บาท)
การเกษตร	30	518,000
ค้าขาย	1	20,000
การบริการ	6	103,000
อุตสาหกรรมในครอบครัว	5	100,000

หมายเหตุ ผู้สมัครขอกู้เงินเพื่อไปพัฒนาอาชีพเพียงอย่างเดียว

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน

จุดเด่น	จุดด้อย
มีการคัดเลือกจากโครงการที่ขึ้นเสนอ	สมาชิกบางส่วนนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
พิจารณาจากผู้คำประกัน	

2. กระบวนการทำบัญชีของกองทุน

จุดเด่น	จุดด้อย
ในการทำบัญชีคณะกรรมการช่วยกันทำทุกคน	คณะกรรมการยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำบัญชี
มีการจัดทำบัญชีแบบที่คณะกรรมการเข้าใจง่าย	

3. การรับชำระหนี้

จุดเด่น	จุดด้อย
มีการกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ที่แน่นอน คือ 1 ปี	ระยะเวลาในการชำระหนี้สั้น ไม่เหมาะสมกับโครงการซึ่งใช้ระยะเวลานาน เช่น โครงการเลี้ยงสัตว์
มีการชำระหนี้โดยผ่านทางธนาคาร	

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ผลโดยตรง ตัวแปรที่ทำการศึกษาคือ จำนวนผู้กู้และยอดเงินให้กู้

จุดเด่น	จุดด้อย
สมาชิกเสนอโครงการขอู้ จำนวน 42 ราย ได้รับอนุมัติทุกโครงการ	สมาชิกบางส่วนที่กู้ไปแล้วต้องการที่จะขอู้เพิ่มแต่ผิดวัตถุประสงค์ของระเบียบเงินกู้
ผู้กู้นำเงินไปพัฒนาอาชีพ เป็นเงิน 741,000 บาท	สมาชิกบางรายไม่พึงพอใจในการอนุมัติให้เงินกู้ของคณะกรรมการ
	สมาชิกบางรายไม่สามารถนำเงินไปดำเนินกิจกรรมได้เพราะยอดเงินไม่เพียงพอ

2. ผลกระทบโดยตรง ตัวแปรที่ทำการศึกษาคือ จำนวนผู้กู้ได้ จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน การขยายกิจการของผู้กู้ การเกิดกิจการใหม่ ๆ ในท้องถิ่น

จุดเด่น	จุดด้อย
จำนวนทุนสะสมในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น	นำเงินมาใช้ผิดวัตถุประสงค์
สมาชิกมีเงินทุนหมุนเวียนในการทำกิจกรรม	สมาชิกบางส่วนนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
	สมาชิกเกิดภาวะหนี้สินกว่าเดิม

3. ผลกระทบทางอ้อม ตัวแปรที่ศึกษา คือ กองทุนมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้ ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

จุดเด่น	จุดด้อย
มีการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในกองทุน	ไม่มีผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในเรื่องการผลิต และการตลาด รวมทั้งการทำบัญชีด้วย
ก่อให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชน	ราคาผลผลิตตกต่ำ

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือหน่วยระบบการดำเนินการของผู้ดูแลแต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

1. ประสบการณ์ในการดำเนินการของผู้ดูแล

จุดเด่น	จุดด้อย
ผู้ดูแลเงินไปดำเนินการตามที่ตนสนใจและถนัด	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงกิจการใด ๆ
โครงการที่ผู้ดูแลอยู่นั้นเคยมีประสบการณ์มาแล้ว	ไม่มีการพัฒนาอาชีพที่เพิ่มขึ้น

2. ทรัพยากรของผู้ดูแลและเครือข่าย

จุดเด่น	จุดด้อย
มีสถานที่ประกอบการและแรงงานพร้อม	ขาดเทคนิควิธีการดำเนินการที่มีคุณภาพ
มีวัตถุดิบที่จะดำเนินการ	เงินทุนไม่พอต่อการประกอบกิจการ

3. หนี้สินธนาคารของผู้ดูแล

จุดเด่น	จุดด้อย
ระยะเวลาในการใช้หนี้ยาวกว่าเงินกองทุน	เกิดการก่อหนี้สินเพิ่มขึ้นของผู้ดูแล
สามารถระดมทุนในการขยายกิจการได้หลายทาง	

4. หนี้นายทุนนอกระบบของผู้ดูแล

จุดเด่น	จุดด้อย
แหล่งเงินกู้มีมาก สะดวก ไม่มีข้อบังคับ	ดอกเบี้ยค่อนข้างสูง
สามารถใช้หลักทรัพย์ที่มีอยู่ค้ำประกัน หรือ จำนอง	ถ้าชำระคืนเกินเวลาที่กำหนดจะถูกยึดทรัพย์ทันที

5. อาชีพหลักของผู้กู้

จุดเด่น	จุดด้อย
มีพื้นที่ในการประกอบการ	ไม่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ ในการผลิต
มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการเกษตร	ขาดการปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิต

6. รายได้ของครอบครัว

จุดเด่น	จุดด้อย
สร้างอาชีพ และสร้างงาน ให้แก่ครอบครัว	มีหนี้สินเพิ่มขึ้น
มีเงินทุนหมุนเวียนภายในครอบครัว	

7. ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ

จุดเด่น	จุดด้อย
สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอาชีพของตนได้	ไม่มีการพัฒนาอาชีพ
มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกลุ่มอาชีพ	ไม่มีข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการ

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

1. จำนวนเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน

จุดเด่น	จุดด้อย
มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น	จำนวนเงินกู้ไม่เพียงพอต่อการดำเนิน โครงการ
สมาชิกมีโอกาสที่ได้สร้างงานด้วยตนเอง	

2. เงินสมทบกองทุนอื่น ๆ

จุดเด่น	จุดด้อย
ก่อให้เกิดเงินทุนในชุมชน	สมาชิกไม่เข้าใจการจัดการเงินสมทบ
สมาชิกรู้จักการบริหารงานกองทุน	

3. สถานที่และวัตถุดิบในการดำเนินกิจการ

จุดเด่น	จุดด้อย
สถานที่ดำเนินการใกล้หมู่บ้าน	ไม่มีการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ประหยัดค่าใช้จ่าย	

4. เทคนิคการทำงาน

จุดเด่น	จุดด้อย
มีการใช้เครื่องจักรเข้าช่วยในการทำงาน เช่น ชี้อจักร เช็บผ้าที่ทันสมัย	สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
ประหยัดแรงงาน	ขาดการวางแผนการปฏิบัติงาน

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยงานระบบ B

1. การทำกิจกรรมอย่างถูกวิธีของผู้กู้

จุดเด่น	จุดด้อย
ก่อให้เกิดรายได้	ไม่มีหน่วยงานที่มีความรู้ ความชำนาญ มาแนะนำให้ความรู้
มีอาชีพในชุมชน ลดปัญหาการว่างงาน	

2. การหาตลาดที่ดีของผู้กู้

จุดเด่น	จุดด้อย
มีตลาดเดิมที่สามารถรองรับได้	ไม่มีการหาตลาดเพิ่มขึ้น

3. การหาวัตถุดิบที่ดี

จุดเด่น	จุดด้อย
ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ	วัตถุดิบมีราคาแพง และ หายาก
	ต้นทุนการผลิตสูง ไม่คุ้มทุน

4. การทำบัญชี

จุดเด่น	จุดด้อย
ทำให้ทราบรายรับ – รายจ่าย ของการทำงาน	ไม่มีการจัดทำบัญชีที่ดีเป็นระบบ
	ไม่มีการตรวจสอบและติดตามผล

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B

1. ผลโดยตรง ตัวแปรที่ศึกษา คือ รายได้เป็นเงิน ผู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ

จุดเด่น	จุดด้อย
ทำให้ครอบครัวมีรายได้	เงินกู้ไม่พอต่อการดำเนินโครงการ
ผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคสามารถนำไปเปลี่ยนเป็นเงินได้	
สามารถพึ่งพาตนเองได้	

2. ผลกระทบโดยตรง ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผู้ได้ขยายโครงการ ได้ทำโครงการด้วยเทคนิคที่ดีขึ้น

จุดเด่น	จุดด้อย
ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณเพิ่มขึ้น	ผู้ดำเนินโครงการขาดประสบการณ์ในการดำเนินการ
เพิ่มกำลังการผลิตมากขึ้น	

3. ผลกระทบโดยอ้อม ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผู้ได้มีการพึ่งตนเอง มีศักยภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการตามโครงการของตนเอง การกลับคืนถิ่นของประชาชน

จุดเด่น	จุดด้อย
ทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพ	ขาดการวางแผนการผลิต
ครอบครัวมีความอบอุ่นรักใคร่ปรองดองกัน	ขาดความรู้ด้านการตลาด และการปรับปรุงคุณภาพ ผลผลิต

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพทางการเกษตรได้แสดงดังตาราง

ธุรกิจของผู้กู้	ปัจจัยนำเข้าที่ดี (Input)	กระบวนการที่ดี (Process)	ผลผลิตที่ดี (Out put)	
			ด้านคุณภาพ	ด้านปริมาณ
เลี้ยงสุกร	1. เงินทุนจำนวน 20,000 บาท	1. การเลือกสุกรที่มีสุขภาพดี	1. สุกรแข็งแรงไม่เป็นโรค	ได้จำนวนสุกรเพิ่มขึ้น
	2. พันธุ์สุกรที่มีคุณภาพ ราคาไม่แพง	2. การเลี้ยงอย่างถูกวิธี เช่น การให้อาหาร,การรักษาโรค	2. เป็นที่ต้องการของตลาด	2. มีรายได้จากการจำหน่ายสุกร
	3. สร้างโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ	3. การหาแหล่งตลาดเพื่อจำหน่าย		

3.1 อาชีพเลี้ยงสุกรใช้ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินทุนที่กู้ยืมจำนวน 20,000 บาท การซื้อแม่พันธุ์ที่ดีและราคาไม่แพง รวมทั้ง การสร้างโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ การมีกระบวนการที่ดี ได้แก่ การได้มาซึ่งแม่สุกรสุขภาพดี การที่มีผู้มีประสบการณ์ให้คำแนะนำอย่างถูกวิธี เช่นการให้รำ และมีหัวอาหารเพิ่มด้วยผักตบ และ มีความรู้ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ตลอดจนการหาแหล่งตลาดจำหน่าย การได้ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่เหมาะสม ได้แก่ จำนวนลูกสุกรที่ได้ จำนวนเงินที่ขายสุกร สุกรแข็งแรงไม่เป็นโรค เป็นที่ต้องการของตลาด

4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

4.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ พบว่า

4.1.1 การเกิดกองทุน พบว่า คณะกรรมการ อบค. และประชาชนได้ร่วมกันประชุมเพื่อสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินงานกิจกรรมของกองทุน และมาบริหารจัดการระบบกองทุน เพื่อให้กองทุนดำเนินการไปตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และมีผู้มาให้ความรู้และคำแนะนำในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน

4.1.2 ระบบการบริหารกองทุน พบว่า ได้มีการร่างระเบียบข้อบังคับตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกองทุน มีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบของ กองทุน มีการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการครบทั้ง 15 คน ตามมติที่ประชุมสมาชิก มีการแบ่งหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เปิดรับสมาชิก การจัดทำบัญชีและการให้เงินกู้ตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน

4.1.3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า คณะกรรมการได้มีการเรียนรู้เรื่องการทำบัญชี และการบริหารงานกองทุน ประชาชนมีการเรียนรู้ในเรื่องของการพึ่งตนเองโดยใช้เศรษฐกิจแบบพอเพียง และได้ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัว

4.1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า คณะกรรมการมีการชี้แนะให้สมาชิก เข้าใจเกี่ยวกับกองทุนว่าเป็นของสมาชิกทุกคน ให้ช่วยกันดูแล สามารถบริหารตนเองได้ และให้นำเงินที่กู้ไปนั้น ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ และความเหมาะสม และให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด จึงจะไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่าย

4.1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า ภายในชุมชนมีการพัฒนา ชาวบ้าน ยังมีความสามัคคีและความซื่อสัตย์ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีโอกาสได้เรียนรู้ มีผู้นำที่เข้มแข็งและสามารถแก้ปัญหาพร้อมกันได้โดยมีการวางแผน

4.2 ปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

4.2.1 ปัจจัยด้านบวก

1. คนในชุมชนเคยมีประสบการณ์อยู่ก่อนแล้ว
2. มีเงินทุนสะสมของหมู่บ้าน
3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในการจัดตั้งกองทุน

4.2.2 ปัจจัยด้านลบ

1. คณะกรรมการอยู่ดำเนินการ ไม่ครบทุกคน และ บางคนขาดความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่
2. สมาชิกบางส่วนไม่พอใจการตัดสินใจ

4.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า ในหมู่บ้านไม่มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรใหม่ เพิ่มขึ้นนอกจากกลุ่มกองทุน

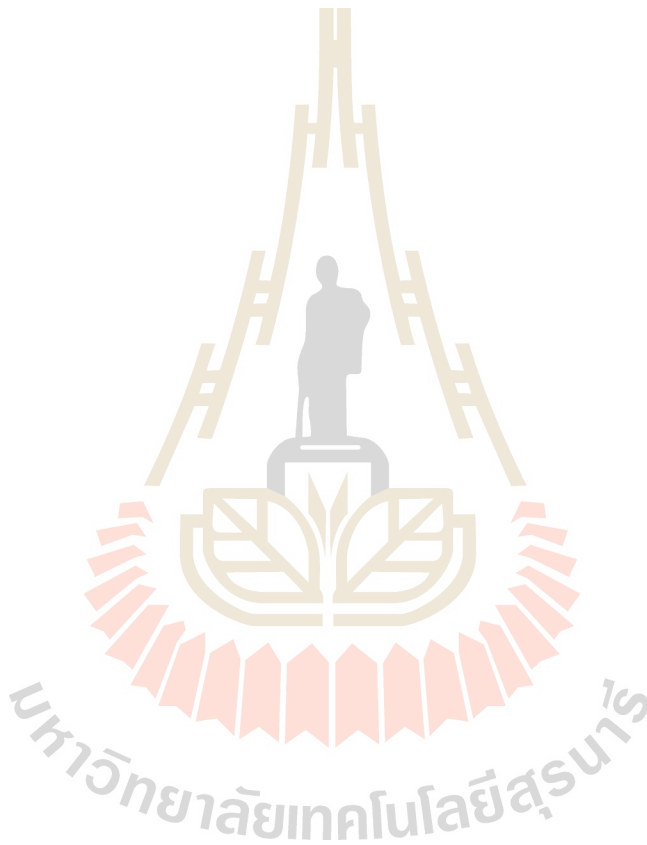
4.3.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พบว่า

1. ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. ชุมชนสามารถชำระหนี้ได้ทั้งหมด

4.3.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น

สมาชิกในชุมชน มีความสามัคคีและความซื่อสัตย์ปานกลาง ยกย่องคนทำความดี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาก มีความรักและอบอุ่นในครอบครัว มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีผู้นำที่เข้มแข็ง และสมาชิกร่วมกันแก้ปัญหาโดยมีการวางแผน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้าน เขกระโดน หมู่ที่ 13 ตำบลหนองน้ำใส อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

2.1 เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้านเขกระโดนบรรลุเป้าหมาย มากน้อยเพียงใด

2.1.1 ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือสวัสดิภาพของสมาชิก

2.1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

2.1.3 ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเองโดยการเรียนรู้และความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างอาชีพของตนเองขึ้น

2.1.4 เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกัน กับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกันทางสังคม

2.1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวก และปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวาง การบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวมีอะไรบ้าง

2.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้านระดับตำบล และระดับประเทศ

2.4 เพื่อให้ได้ตัววัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน พื้นที่เป้าหมาย (บร. 7) และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชน ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด (บร. 2)

2. วิธีการดำเนินการ

1. ศึกษาเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13
2. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13
3. ใช้วิธีพหุไมเคิลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 กำหนด
ตัวบ่งชี้ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนทำการเก็บข้อมูล
เพิ่มเติม
5. ประมวลสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนใน บทที่ 3 และ บทที่ 4
6. เขียน บทที่ 1, 2, 3, 4, 5 บรรณานุกรมและภาคผนวก

3. ผลการดำเนินงาน

1. คนในชุมชนเข้าใจถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาและประกอบอาชีพ
2. กองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 มีเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพ
3. สมาชิกที่กู้เงินไปประกอบอาชีพมีรายได้ เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน
4. เกิดการสร้างและพัฒนาความคิดประชาธิปไตยในชุมชน เนื่องจากกองทุนหมู่บ้าน
เขากระโดน หมู่ที่ 13 ได้มีกำหนดให้ชาวบ้านคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ด้วยตนเอง และ
คณะกรรมการมีอิสระในการบริหารงาน

4. อภิปราย

1. การบรรจุวัตถุประสงค์ของกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 บรรจุทั้ง 5 ข้อ
ได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1. การเกิดกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 เกิดจากความร่วมมือของคน
ในชุมชนโดยการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนรู้จักคิดเอง ทำเอง โดยการบริหารงานด้วยคณะกรรมการ
ที่ตนเองคัดเลือกเข้ามา

วัตถุประสงค์ข้อ 2 การมีระบบบริหารกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 มาการจัดการ
โครงสร้างกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 อย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน
และมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้องชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
กองทุนทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ข้อ 3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคม คนในชุมชน มีการประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมเพิ่มขึ้นสมาชิกที่กู้เงินกองทุนฯสามารถนำเงินไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ส่งผลให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น เกิดความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัว

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 มีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือพึ่งพาส่งกันและกัน เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวก และด้านลบ

2.1 ปัจจัยด้านบวก

2.1.1 ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อน จึงได้อาศัยประสบการณ์ที่ผ่านให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

2.1.2 สร้างนิสัยให้คนในหมู่บ้านมีนิสัยออมทรัพย์ ซึ่งสามารถนำเงินนั้นมาใช้ในการส่งเสริมอาชีพ ขระดับการศึกษา สุขภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเอง

2.1.3 การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในด้านวัตถุดิบ การผลิต การแปรรูปและการนำสินค้าที่ผลิตได้ในท้องถิ่นออกจำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้แก่คนในชุมชน

2.1.4 กองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ก่อให้เกิดการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้

2.2 ปัจจัยด้านลบ

2.2.1 คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุน ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน เพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น

2.2.2 กรณีที่การดำเนินงานในโครงการนั้น ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถ หรือไม่เข้าใจการดำเนินงาน ทำให้เกิดการผิดพลาด และถ้าการตรวจสอบนั้นไม่มีประสิทธิภาพจะทำให้โครงการไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และ ไม่มีการจัดระบบการจัดทำบัญชีที่แน่นอน

5.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact)

- วิธีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ก่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน
- คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน
- ชุมชนมีเครือข่ายผู้ประกอบการอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ระเบียบการปฏิบัติไม่ได้สอดคล้องกัน เมื่อครบกำหนดการบริหารกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 ครบ 1 ปี ควรมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 เพื่อให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในสถานการณ์ที่เป็นจริง

5.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนบ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 คณะกรรมการควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนได้รับแต่งตั้งให้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 คณะกรรมการควรมีการติดตาม ตรวจสอบผู้กู้เงินไปดำเนินโครงการว่าปฏิบัติจริงหรือไม่ และมีปัญหาในการดำเนินโครงการอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้ทราบปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 คณะกรรมการควรมีการประชาสัมพันธ์ และจัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพที่คนในชุมชนให้ความสนใจ

5.3 ข้อเสนอแนะการนำเงินกู้ไปพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 สมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินโครงการ ควรนำไปดำเนินโครงการตามที่เสนอโครงการขอกู้ เพื่อจะมีรายได้และก่อให้เกิดการเรียนรู้การดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ในการดำเนินโครงการ ควรมีการผลิตสินค้าที่ตรงตามความต้องการของตลาดและใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนการผลิต สามารถแข่งขันกับคู่แข่งต่างๆ ได้นอกจากนี้ควรมีการหาตลาด เพื่อรองรับผลผลิตว่ามีตลาดรองรับในส่วนนี้มากน้อยเพียงใด

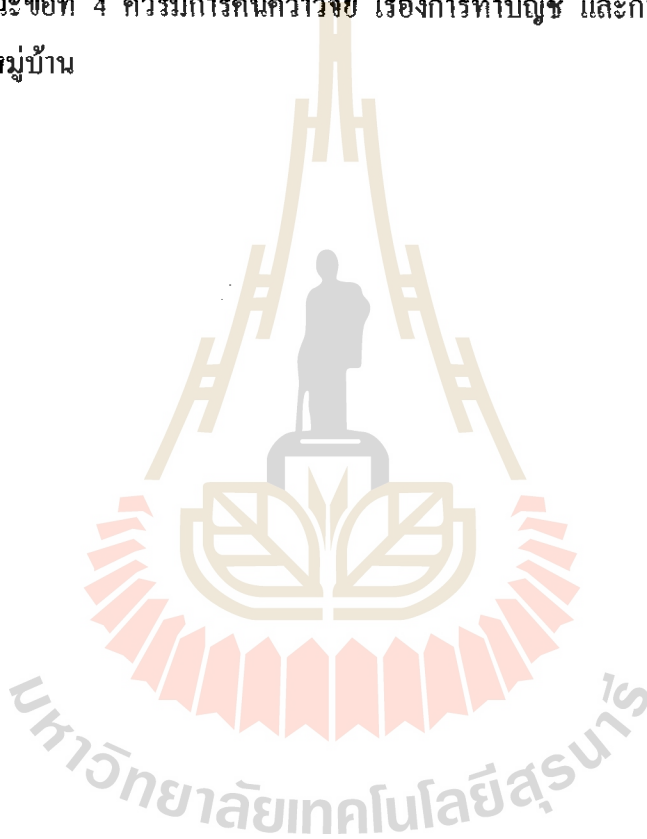
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไปหรือเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ควรมีการค้นคว้าวิจัย เรื่องปัจจัยของการจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรมีการค้นคว้าวิจัย เรื่องปัญหาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 ควรมีการค้นคว้าวิจัย เรื่องปัญหาของการประกอบธุรกิจชุมชน เพื่อให้ทราบปัญหา และแนวทางในการแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะข้อที่ 4 ควรมีการค้นคว้าวิจัย เรื่องการทำบัญชี และการตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

บรรณานุกรม

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ , พ.ศ. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการ จัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ , สำนักงาน .2544 ระเบียบคณะกรรมการ กองทุนชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2544 กรุงเทพฯ ฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ , สำนักงาน . 2544 ระเบียบคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชน เมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2545.กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน . 2544. ระเบียบข้อบังคับกรรมการกองทุนหมู่บ้าน .นครราชสีมา

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน . 2544. แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมกองทุน หมู่บ้าน / ชุมชนเมือง.นครราชสีมา.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน . 2544. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน / ชุมชนเมือง.นครราชสีมา

กระทรวงศึกษาธิการ , สำนักมาตรฐานการศึกษา. (2545) , ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนาชุดการ เรียนรู้ด้วยตัวเอง.กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ , สำนักมาตรฐานการศึกษา.(2545) , ชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ. ชุดการเรียนด้วยตัวเอง.กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ , สำนักมาตรฐานการศึกษา. (2545) , ชุดวิชาการจัดการธุรกิจชุมชน. ชุดการ เรียนด้วยตัวเอง.กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักนายก,2544.

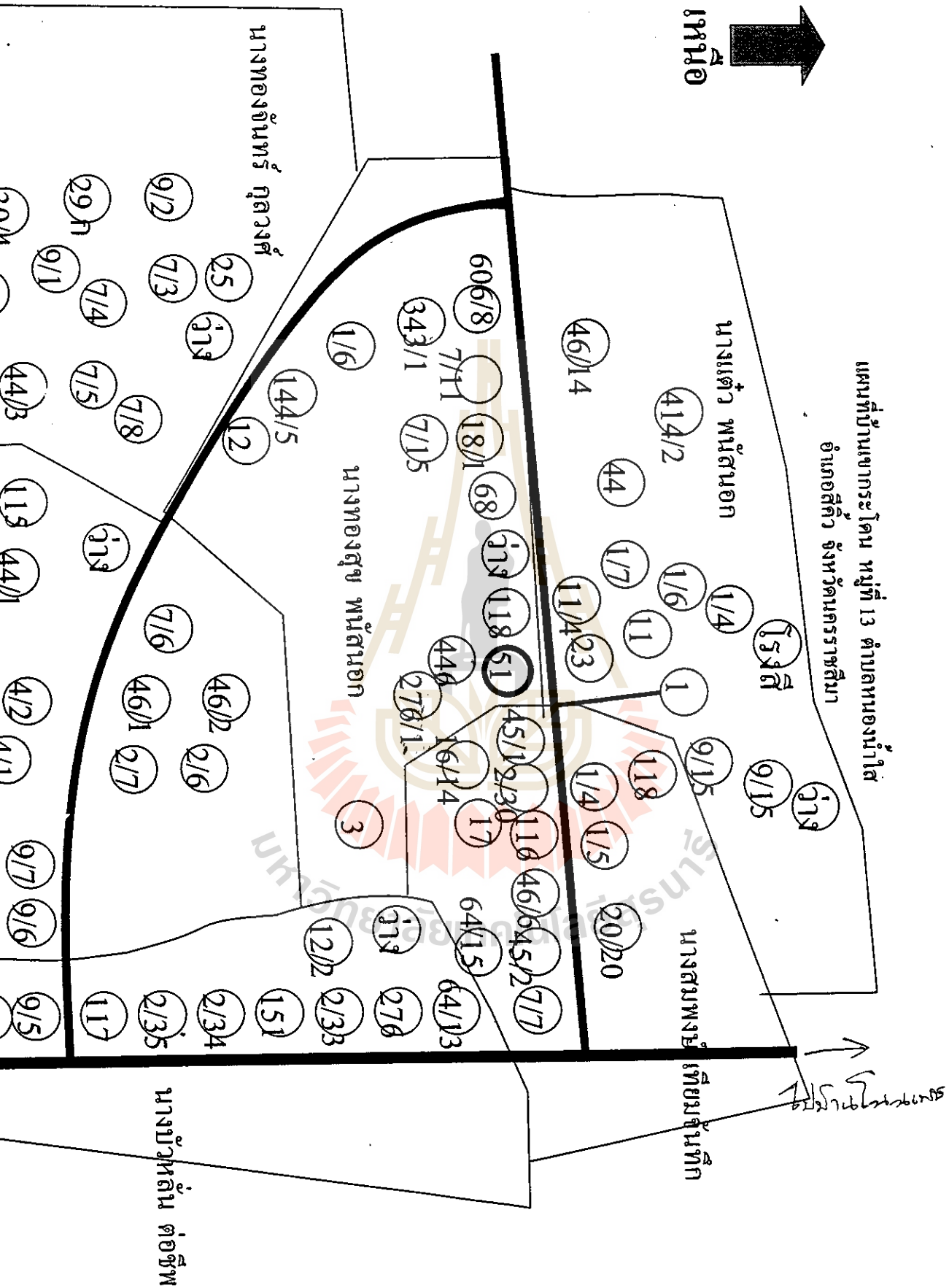
สำนักนายกรัฐมนตรี. WWW.thaigov.go.th / นโยบายรัฐบาล / นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม ขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs).2545

SMEs " การวิจัย SMEs เชื่อมการท่องเที่ยว." ฐานเศรษฐกิจ.16 - 18 สิงหาคม 2544 หน้า 41

ภาคผนวก

แผนที่บ้านเขากระโดน หมู่ที่ 13 ตำบลหนองน้ำใส
อำเภอสีลัว จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาว อธิสร เกตุละคร

เกิดวันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2520

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ประถมศึกษา	โรงเรียนบ้านหนองยาง	2532
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนทรายทองวิทยา	2536
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนทรายทองวิทยา	2539
ระดับอุดมศึกษา	สถาบันราชภัฏ บุรีรัมย์	2543

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี